

ความเห็นส่วนตน
ของ นายนคินทร์ เมฆไตรรัตน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๗ - ๑๙/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๖๕
เรื่องพิจารณาที่ ๑๓/๒๕๖๕
เรื่องพิจารณาที่ ๑๔/๒๕๖๕

วันที่ ๒ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ระหว่าง { ศาลแพ่ง

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๔/๓ มาตรา ๒๔๔/๕ และมาตรา ๒๔๔/๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑/๑ มาตรา ๓๑/๔ และมาตรา ๓๑/๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผล

ความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคนี้ ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นการเฉพาะ” สำหรับมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลง แก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษา อันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลได้กระทำการผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมอเป็นผู้กระทำความผิดมิได้”

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๔/๑ มาตรา ๒๔๔/๕ และมาตรา ๒๔๔/๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ในการกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุน เนื่องจากการพัฒนา ตลาดทุนของประเทศไทยที่ผ่านมาได้มุ่งเน้นการพัฒนาตลาดรองซึ่งเป็นตลาดซื้อขายหลักทรัพย์เป็นหลัก แต่ยังขาดการพัฒนาตลาดแรกอันเป็นตลาดสำหรับหลักทรัพย์ออกใหม่ควบคู่กันไปด้วย ทำให้บทบาท ที่สำคัญของตลาดรองในการเป็นตลาดที่สนับสนุนตลาดแรกไม่เกิดประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาตลาดแรกได้กว้างขวางขึ้นและให้มีตราสารประเภทต่าง ๆ ได้มากขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการระดมทุน นอกจากนี้การควบคุมดูแลในเรื่องเกี่ยวกับตลาดทุนมีกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องหลายฉบับและอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหลายหน่วยงานทำให้การกำกับและพัฒนา ตลาดทุนขาดความเป็นเอกภาพ สำหรับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๔/๑ มาตรา ๒๔๔/๕ และมาตรา ๒๔๔/๖ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๘ การกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ ส่วนที่ ๑ การป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ การที่พระราชบัญญัติ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๒๔๔/๑ มาตรา ๒๔๔/๕ และมาตรา ๒๔๔/๖ เนื่องด้วยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งยังมีข้อจำกัด บางประการทำให้ไม่สามารถใช้บังคับมาตรฐานทางอาญา กับผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์

ได้อย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าว และสมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของระบบการซื้อขาย หลักทรัพย์และรองรับการเชื่อมโยงระหว่างตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งกำหนดให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดแทนมาตรการลงโทษทางอาญาได้ในบางกรณี เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้ลงทุนได้รับการคุ้มครองมากยิ่งขึ้น โดยมาตรา ๒๔๔/๓ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการ ดังต่อไปนี้ (๑) ส่งคำสั่งซื้อหรือขาย หลักทรัพย์ หรือซื้อขายหลักทรัพย์ อันเป็นการทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจผิดเกี่ยวกับราคาหรือปริมาณ การซื้อขายหลักทรัพย์ (๒) ส่งคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือซื้อขายหลักทรัพย์ ในลักษณะ ต่อเนื่องกันโดยมุ่งหมายให้ราคางานนี้ “ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการกระทำดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจผิดเกี่ยวกับราคาหรือปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ตามมาตรา ๒๔๔/๓ (๑) หรือเป็นการกระทำที่ทำให้ราคางานนี้ “ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการกระทำดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำ ที่ได้ประโยชน์จากการซื้อขายหลักทรัพย์ยังคงเป็นบุคคลคนเดียวกัน (๒) ส่งคำสั่งซื้อหลักทรัพย์โดยรู้ อยู่แล้วว่าตนเองหรือบุคคลซึ่งร่วมกันกระทำการ ได้สั่งขายหรือจะสั่งขายหลักทรัพย์เดียวกัน ในจำนวน ใกล้เคียงกัน ราคางานนี้ “ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการกระทำดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำที่ทำให้ราคางานนี้ “ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการกระทำดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำที่ได้ประโยชน์จากการซื้อขายหลักทรัพย์ยังคงเป็นบุคคลคนเดียวกัน (๓) ส่งคำสั่งขายหลักทรัพย์โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเองหรือบุคคลซึ่งร่วมกันกระทำการ ได้สั่งซื้อหรือจะสั่งซื้อหลักทรัพย์เดียวกัน ในจำนวน ใกล้เคียงกัน ราคางานนี้ “ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการกระทำดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำที่ทำให้ราคางานนี้ “ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการกระทำดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำที่ได้ประโยชน์จากการซื้อขายหลักทรัพย์ยังคงเป็นบุคคลคนเดียวกัน (๔) ส่ง แก้ไข หรือยกเลิกคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ ในช่วงก่อนเปิดหรือช่วงก่อนปิดตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ แล้วแต่กรณี โดยมุ่งหมาย ให้ราคางานนี้ “ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการกระทำดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำที่ทำให้ราคางานนี้ “ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการกระทำดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำที่ได้ประโยชน์จากการซื้อขายหลักทรัพย์ยังคงเป็นบุคคลคนเดียวกัน (๕) นำเงินหรือทรัพย์สินอื่นมาวางเป็นประกันในการซื้อขายหลักทรัพย์แทนกัน (๖) ยอมให้บุคคลอื่น

รับประโภชน์หรือรับผิดชอบในการชำระเงินที่เกี่ยวกับหรือเนื่องจากการซื้อขายหลักทรัพย์ของตน หรือ (๗) โอนหรือรับโอนหลักทรัพย์ระหว่างกัน” จะได้เห็นว่า บทบัญญัติข้างต้นมีเจตนาหมายในการป้องกัน และปราบปรามการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ เนื่องจากการกระทำความผิด ดังกล่าวอยู่ในส่วนผลกระทบโดยตรงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยและความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีความสนใจ ในการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทย โดยถือว่าเป็นการก่ออาชญากรรมรูปแบบหนึ่ง แม้ว่าการกระทำความผิดในรูปแบบนี้จะไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตหรือร่างกายของบุคคลก็ตาม แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนเนกเช่นเดียวกัน กับความเสียหายที่เกิดแก่ชีวิตและร่างกาย เพราะในปัจจุบันมีประชาชนสนใจเข้าไปซื้อขายหลักทรัพย์ ภายในตลาดหลักทรัพย์เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการส่งเสริมและพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทย ให้มีความเจริญก้าวหน้า ดังนั้น หากปล่อยให้มีการกระทำความผิดในรูปแบบดังกล่าวอยู่ก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ประชาชนนักลงทุนภายในตลาดหลักทรัพย์เป็นวงกว้าง อันอาจส่งผลกระทบ ต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องป้องกันและ ปราบปรามการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์

ข้อโต้แย้งที่ว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๔/๓ มาตรา ๒๔๔/๔ และมาตรา ๒๔๔/๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาด หลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นการบัญญัติเนื้อหาและองค์ประกอบความผิดเพิ่มเติม โดยบัญญัติให้การกระทำใดเป็นความผิดและมีโทษทางอาญา ทั้งมีผลบังคับใช้ย้อนหลัง และบทบัญญัติ ที่ว่า “ให้สันนิษฐานไว้ก่อน...” เป็นบทสันนิษฐานความผิดและผลักภาระการพิสูจน์แก่จำเลย ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๔/๓ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดห้ามให้บุคคลใด กระทำการส่งคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือซื้อหรือขายหลักทรัพย์ อันเป็นการทำให้บุคคลทั่วไป เข้าใจผิดเกี่ยวกับราคาหรือปริมาณการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือส่งคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือ ซื้อหรือขายหลักทรัพย์ ในลักษณะต่อเนื่องกันโดยมุ่งหมายให้ราคาหลักทรัพย์หรือปริมาณการซื้อ หรือขายหลักทรัพย์นั้นผิดไปจากสภาพปกติของตลาดมีลักษณะเป็นการบัญญัติให้การกระทำใด ถือว่าเป็นความผิด และหากฝ่าฝืนจะได้รับโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๙๖ และมาตรา ๒๙๖/๑ ซึ่งมาตรา ๒๙๖ ได้กำหนด โทษทางอาญาของการฝ่าฝืนมาตรา ๒๔๔/๓ (๑) ไว้ และมาตรา ๒๙๖/๑ ก็ได้กำหนดโทษทางอาญาไว้ สำหรับกรณีการฝ่าฝืนมาตรา ๒๔๔/๓ (๒) ด้วยเช่นเดียวกันนั้น ก็เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนาณ์ของ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่มุ่งเน้นในการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย โดยไม่ได้มีการบัญญัติให้มีผลใช้บังคับย้อนหลัง และไม่ได้มีลักษณะเป็นการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาเสมอเมื่อเป็นผู้กระทำการผิด ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่า ได้กระทำการผิด ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่ได้มีลักษณะเป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรียภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และไม่กระทบต่ออคติศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลแต่อย่างใด นอกจากนี้ ยังมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นการเจาะจง ดังนั้น พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๔/๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

สำหรับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๔/๕ และมาตรา ๒๔๔/๖ เป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นบทสันนิษฐานความรับผิดที่มีเจตนาหมั่นในการส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์การกระทำการผิดตามมาตรา ๒๔๔/๓ และนำตัวผู้กระทำการผิดมาลงโทษ เนื่องจากพยานหลักฐานที่จะนำมาพิสูจน์ว่ามีการกระทำการผิดเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ตามมาตรา ๒๔๔/๓ หรือไม่นั้น มักเป็นพยานแวดล้อมหรืออยู่ในความรับรู้และครอบครองของผู้กระทำการที่อยู่ในรูปแบบของเครือข่ายหรือกระบวนการ จึงเป็นอุปสรรคของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ไม่อาจเข้าถึงพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิสูจน์ความผิดได้โดยง่ายส่งผลทำให้การป้องกันและปราบปรามการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นไปอย่างไร้ประสิทธิภาพ ซึ่งบทบัญญัติตั้งกล่าวถือเป็นบทบัญญัติที่มุ่งเน้นผลักภาระการพิสูจน์ให้แก่ผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำการผิดเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ในฐานะผู้กล่าวหา ก็มีหน้าที่ที่จะต้องพิสูจน์ให้เห็นถึงการกระทำการของผู้ถูกกล่าวหาว่ามีการกระทำการตามข้อสันนิษฐานและมีเจตนาที่จะกระทำการผิดตามมาตรา ๒๔๔/๓ โดยบทสันนิษฐานนี้มีลักษณะเป็นบทสันนิษฐานไม่เด็ดขาด กล่าวคือ ผู้ถูกกล่าวหาสามารถนำพยานหลักฐานเข้าพิสูจน์หักล้างได้ว่าตนมิได้กระทำความผิดตามข้อสันนิษฐานดังกล่าวได้ ประเด็นที่จะต้องพิจารณาต่อไปว่าบทบัญญัติมาตรา ๒๔๔/๕ และมาตรา ๒๔๔/๖ นั้น ขัดหรือแย้งต่อหลักความได้สัดส่วน หลักนิติธรรม และเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรียภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ บัญญัติรับรองไว้

หรือไม่ เห็นว่า เมื่อพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๔/๕ และมาตรา ๒๔๔/๖ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดดูบทสันนิษฐานความรับผิด โดยมาตรา ๒๔๔/๕ กำหนดให้การกระทำที่มีลักษณะเป็นการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ซึ่งในที่สุดบุคคลที่ได้ประโยชน์จากการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ยังคงเป็นบุคคลคนเดียวกัน การส่งคำสั่งซื้อหลักทรัพย์โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเองหรือบุคคลซึ่งร่วมกันกระทำการได้สั่งขายหรือจะสั่งขายหลักทรัพย์เดียวกัน ในจำนวนใกล้เคียงกัน ราคากลางเคียงกันและภายในเวลาใกล้เคียงกัน การส่งคำสั่งขายหลักทรัพย์โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเองหรือบุคคลซึ่งร่วมกันกระทำการได้สั่งซื้อหรือจะสั่งซื้อหลักทรัพย์เดียวกัน ในจำนวนใกล้เคียงกัน ราคากลางเคียงกันและภายในเวลาใกล้เคียงกัน การส่ง แก้ไข หรือยกเลิกคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในช่วงก่อนเปิดหรือช่วงก่อนปิดตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์แล้วแต่กรณี โดยมุ่งหมายให้ราคาเปิดหรือราคาปิดของหลักทรัพย์นั้นสูงหรือต่ำกว่าที่ควรจะเป็น และการส่ง แก้ไข หรือยกเลิกคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ของบุคคลอื่นซึ่งมีผลทำให้บุคคลอื่นต้องส่งคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในราคาที่สูงกว่าหรือต่ำกว่าที่ควรจะเป็น โดยให้สันนิษฐานการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนว่าเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๔๔/๓ ส่วนมาตรา ๒๔๔/๖ กำหนดให้การเปิดบัญชีธนาคารร่วมกันเพื่อการชำระเงินหรือรับชำระเงินที่เกี่ยวกับหรือเนื่องจากการซื้อขายหลักทรัพย์ การยอมให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์จากบัญชีธนาคารของตนเพื่อการชำระเงินหรือรับชำระเงินที่เกี่ยวกับหรือเนื่องจากการซื้อขายหลักทรัพย์ การยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ของตน การชำระเงินหรือรับชำระเงินค่าซื้อขายหลักทรัพย์แทนกัน การนำเงินหรือทรัพย์สินอื่นมาวางเป็นประกันในการซื้อขายหลักทรัพย์แทนกัน การยอมให้บุคคลอื่นรับประโยชน์หรือรับผิดชอบในการชำระเงินที่เกี่ยวกับหรือเนื่องจากการซื้อขายหลักทรัพย์ของตน หรือการโอนหรือรับโอนหลักทรัพย์ระหว่างกัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นตัวการร่วมกระทำความผิดตามมาตรา ๒๔๔/๓ แม้ว่าการกำหนดในลักษณะดังกล่าวจะส่งผลทำให้การป้องกันและปราบปรามการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการนำตัวผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๔๔/๓ มาลงโทษตามมาตรา ๒๙๖ และมาตรา ๒๙๗/๑ ซึ่งเป็นโทษอาญาเป็นไปโดยง่าย แต่การกำหนดดูบทสันนิษฐานความรับผิดดังกล่าวนั้น มีลักษณะก่อให้เกิดภาระในการพิสูจน์ความผิดแก่ผู้ที่ซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์มากเกินสมควรแก่เหตุ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์สาธารณะที่จะได้รับจากการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์กับภาระการพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งอาจส่งผลกระทบโดยตรงต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ และมาตรา ๒๖๗

ได้กำหนดให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบและควบคุมการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ไว้อย่างครอบคลุม ยกตัวอย่างเช่น มาตรา ๒๖๔ (๔) ที่กำหนดให้ อำนวยการเงินกู้ภัย สำนักงานเจ้าหน้าที่ในการยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำการความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี และมาตรา ๒๖๖ ที่กำหนดให้ในกรณีที่ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นต้น นั้น ถือได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีอำนาจเพียงพอต่อการแสวงหาพยานหลักฐานทั้งปวงมาเพื่อพิสูจน์การกระทำการความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ตามมาตรา ๒๔๔/๓ โดยไม่จำต้องอาศัยข้อสันนิษฐานตามมาตรา ๒๔๔/๔ และมาตรา ๒๔๔/๖ กรณีจึงมีลักษณะเป็นการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาเสมือนเป็นผู้กระทำการความผิดก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าได้กระทำการความผิด ไม่เป็นไปตามหลักความได้สัตส่วนเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรียภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ขัดต่อหลักนิติธรรม ดังนั้นพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๔/๔ และมาตรา ๒๔๔/๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

ทั้งนี้ เมื่อพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๔/๔ และมาตรา ๒๔๔/๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคสอง แต่อย่างใด

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑ มาตรา ๓๑๗/๔ และมาตรา ๓๑๗/๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑ มาตรา ๓๑๗/๔ และมาตรา ๓๑๗/๕ เป็นบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่บัญญัติไว้ในหมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษทางแพ่งโดยมาตรา ๓๑๗/๑ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดประเภทความผิดที่อาจบังคับด้วยมาตรการลงโทษทางแพ่ง มาตรา ๓๑๗/๔ บัญญัติเกี่ยวกับมาตรการลงโทษทางแพ่งที่จะนำมาใช้บังคับกับผู้กระทำการความผิด

และมาตรา ๓๑/๔ เป็นบทกำหนดอัตราค่าปรับทางแพ่ง โดยมาตรา ๓๑/๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้การกระทำความผิดดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำความผิดที่อาจดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่ง กับผู้กระทำความผิดนั้นได้ (๑) กระทำการอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ อันเป็นความผิดตามมาตรา ๒๙๖ หรือมาตรา ๒๙๖/๑ (๒) แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปอกปิดข้อความจริง ซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญ อันเป็นความผิดตามมาตรา ๒๗๔ หรือมาตรา ๒๗๑/๑๐ (๓) “ไม่ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการหรือผู้บริหารตามมาตรา ๙๗/๗ อันเป็นความผิดตามมาตรา ๒๗๑/๒ วรรคหนึ่ง (๔) ยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์หรือบัญชีธนาคารที่ใช้สำหรับซื้อขายหลักทรัพย์หรือใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์หรือบัญชีธนาคารของบุคคลอื่น อันเป็นความผิดตามมาตรา ๒๙๗” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การนำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำ ผลกระทบต่อตลาดทุน พยานหลักฐาน ที่อาจนำมาใช้พิสูจน์ความผิด และความคุ้มค่าในการดำเนินมาตรการนั้น” มาตรการดังกล่าวจึงเป็นการกำหนดขึ้นในกรณีเมื่อมีการกระทำที่เข้าข่ายความผิดตามบทบัญญัติตั้งก่อนแล้ว จะสามารถนำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาบังคับใช้แก่ผู้กระทำความผิดนั้นได้ โดยมาตรการลงโทษทางแพ่ง มีอยู่ด้วยกัน ๕ มาตรการตามที่บัญญัตไว้ในมาตรา ๓๑/๔ ที่บัญญัติว่า “มาตรการลงโทษทางแพ่ง ได้แก่ (๑) ค่าปรับทางแพ่งตามมาตรา ๓๑/๔ (๒) ชดใช้เงินในจำนวนที่เท่ากับผลประโยชน์ที่ได้รับ หรือเพิ่มได้รับจากการกระทำความผิดตามที่บัญญัตไว้ในมาตรา ๓๑/๑ (๓) ห้ามเข้าซื้อขายหลักทรัพย์ ในตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในศูนย์ซื้อขาย สัญญาซื้อขายล่วงหน้าภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินห้าปี (๔) ห้ามเป็นกรรมการหรือผู้บริหาร ในบริษัทที่ออกหลักทรัพย์หรือบริษัทหลักทรัพย์ภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินสิบปี (๕) ชดใช้ค่าใช้จ่ายของสำนักงานเนื่องจากการตรวจสอบการกระทำความผิดนั้นคืนให้แก่สำนักงาน” ทั้งนี้ มาตรา ๓๑/๔ ยังได้กำหนดอัตราค่าปรับทางแพ่งในอัตราที่ยึดโยงกับผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิด ได้รับหรือเพิ่มได้รับจากการกระทำความผิดนั้นด้วย โดยบัญญัติว่า “ให้กำหนดค่าปรับทางแพ่ง ดังนี้ (๑) กรณีตามมาตรา ๓๑/๑ (๑) หรือ (๒) ให้ปรับเป็นเงินไม่เกินสองเท่าของผลประโยชน์ที่บุคคลนั้น ได้รับไว้หรือเพิ่มได้รับจากการกระทำความผิดนั้น แต่ต้องไม่ต่ำกว่าห้าแสนบาท ในกรณีที่ไม่สามารถ คำนวณผลประโยชน์ได้ ให้ปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสิบล้านบาท (๒) กรณีตามมาตรา ๓๑/๑ (๓) หรือ (๔) ให้ปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท” มาตรการลงโทษทางแพ่งถือเป็นบทบัญญัติ ที่บัญญัติขึ้นตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีเหตุผล ในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ เพื่อใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดแทนมาตรการลงโทษทางอาญา

ในบางกรณี และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ลงทุนได้รับการคุ้มครองมากยิ่งขึ้น โดยถือเป็นมาตรการพิเศษที่กำหนดให้รัฐใช้ในการดำเนินการต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในลักษณะของค่าปรับทางแพ่ง หรือการชดใช้เงินเท่ากับผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำความผิด รวมถึงการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการของผู้กระทำการผิด เช่น ห้ามมิให้ผู้กระทำความผิดกระทำการบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ เพื่อยับยั้ง มิให้ผู้กระทำการผิดกระทำการใด ๆ อันจะส่งผลกระทบต่อตลาดทุนโดยรวมของประเทศไทยในอนาคตได้ การกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งจึงเป็นมาตรการทางเลือกในการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการบังคับใช้มาตรการลงโทษทางอาญาเพียงมาตรการเดียวในความผิดตามที่บัญญัติไว้ ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น ไม่สามารถทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากเท่าที่ควร ด้วยเหตุที่มาตรการลงโทษทางอาญาที่ไม่เหมาะสมกับลักษณะของความผิดที่มีองค์ประกอบความผิดที่ซับซ้อน ทั้งมีกระบวนการขั้นตอนในการดำเนินคดีอาญาหลายชั้น ใช้ระยะเวลานาน ทั้งการพิสูจน์ความผิดทางอาญาอย่างต้องเป็นไปตามหลักการพิสูจน์จนสิ้นสุด กล่าวคือ ต้องพิสูจน์ว่าผู้กระทำการผิดได้กระทำการผิดนั้นจนปราศจากข้อสงสัย ซึ่งในการรวบรวมพยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทำได้เพียงการรวมพยานหลักฐานที่เป็นพยานแวดล้อมเท่านั้น เนื่องจากการกระทำการผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ มักเป็นการกระทำการผิดที่มีผู้ร่วมกระทำความผิดเป็นกลุ่มบุคคล โดยเป็นการแบ่งหน้าที่กันกระทำการผิด พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคดี จึงมักอยู่ในความรู้เห็นของผู้กระทำการผิดเพียงฝ่ายเดียว รวมถึงความเจริญก้าวหน้าของระบบนิเวศของตลาดทุนที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องด้วยมีปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ผู้ลงทุนสามารถเข้าถึงการลงทุนได้อย่างหลากหลายและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ดึงดูดผู้กระทำการผิดมากขึ้น รวมทั้งผู้กระทำการผิดยังได้พัฒนารูปแบบของการกระทำความผิดที่มีความซับซ้อนและยากต่อการพิสูจน์ความผิด พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๘ บัญญัติให้การเข้าถูกการดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่ง เริ่มต้นโดยการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในคดีเกี่ยวกับการกระทำการผิดตามมาตรา ๓๗/๑ โดยพนักงานสอบสวน ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มีความเห็นว่าควรใช้มาตรการลงโทษทางแพ่งกับผู้กระทำการผิด หลังจากนั้นจะเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการพิจารณา มาตรการลงโทษทางแพ่งให้เป็นผู้พิจารณาว่าสมควร

นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดหรือไม่ อย่างไร ซึ่งหากคณะกรรมการพิจารณา มาตรการลงโทษทางแพ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่ควรนำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินคดีอาญากับผู้นั้น แต่ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ควรนำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับและผู้กระทำความผิดยินยอมก็ให้ดำเนินการจัดทำบันทึกความยินยอมและจัดการให้ผู้กระทำความผิดปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวต่อไป และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวครบถ้วนแล้ว สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับสิ้นไป ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓๑๗/๒ มาตรา ๓๑๗/๖ และมาตรา ๓๑๗/๗ เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวเห็นได้ว่า มาตรการลงโทษทางแพ่ง มิได้มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับการลงโทษตามมาตรการลงโทษทางอาญาที่ต้องตกอยู่ภายใต้หลักการตามที่บัญญัตไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ กล่าวคือ บุคคลไม่ต้องรับโทษทางอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และการลงโทษนั้น จะหนักกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะกระทำการที่ผิดไม่ได้ รวมทั้งหลักข้อสันนิษฐานของจำเลยหรือผู้ต้องหาในคดีอาญา โดยต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิดและก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมอไปเป็นผู้กระทำความผิดไม่ได้ แต่บทบัญญัติทั้งสามเป็นบทบัญญัติที่บัญญัติขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายด้วยวิธีการพิเศษให้เหมาะสมกับประเภทและลักษณะของความผิด โดยมีกระบวนการขั้นตอนรวมถึงสภาพบังคับที่มุ่งหมายบังคับเอกสารทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดในรูปแบบของค่าปรับทางแพ่ง หรือการชดใช้เงินในจำนวนที่เท่ากับผลประโยชน์ที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการกระทำความผิดมากกว่าสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งแตกต่างจากกระบวนการพิจารณาคดีอาญาทั่วไป เพื่อสร้างความเกรงกลัวมิให้ผู้กระทำความผิดก่อความเสียหายต่อตลาดทุนโดยรวมอันจะทำให้เกิดความเสียหายต่อผู้ลงทุนเป็นวงกว้าง บทบัญญัติดังกล่าวจึงมิใช่กรณีการบังคับใช้กฎหมายอาญาลงโทษย้อนหลังแก่บุคคลหรือผู้กระทำผิด และมิใช่บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับข้อสันนิษฐานความรับผิดในทางอาญาอันจะตกอยู่ภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ ดังนั้น พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑ มาตรา ๓๑๗/๔ และมาตรา ๓๑๗/๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เห็นว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๔/๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

ส่วนมาตรา ๒๔๔/๕ และมาตรา ๒๔๔/๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรคสอง แต่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรคสอง และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑ มาตรา ๓๑๗/๔ และมาตรา ๓๑๗/๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรคหนึ่งและวรคสอง

กม. อ.

(นายนกรินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ